T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/599
KARAR NO: 2022/14
KARAR TR: 31/01/2022

ÖZET: Davacıların hissedarı olduğu taşınmazlardan3194 ve2981 sayılı Kanun'lar uyarınca iki kez düzenleme ortaklık payı alındığından bahisle açılan tazminat davasının İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-N. K.
2-N.Y.
3-C.K.
4-C.B.
Vekili : Av. M. A.
Davalı : Melikgazi Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Z.D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkillerine murislerinden intikal eden Kayseri İli, Melikgazi İlçesi Konaklar Mahallesi, 2192 Parsel sayılı, 26.507 m2 alanlı ana (kök) taşınmazda murise ait 1471/56200 hisse bulunmakta iken, davalı belediyece yapılan 2981 sayılı Kanun'u uygulaması nedeniyle bu hisseden yol payı kesintisi yapılarak muris adına Yıldırım Beyazıt Mahallesi, 3231 Ada, 49 Parsel sayılı, 643,21 m2 alanlı taşınmazın tahsis ve tescil edildiğini; bu taşınmazı da kapsayan alanda davalı belediyece bu kez de 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesi uygulaması yapılarak, taşınmazdan yaklaşık olarak 243,10 m2 daha ikinci kez yol payı kesildiğini; 18 uygulaması ile müvekkillerine, Yıldırım Beyazıt Mahallesi, 12238 Ada, 2 Parselden 366,93 m2; 12242 Ada, 1 Parselden 33,18 m2 hisse olmak üzere toplamda 400,11 m2 arsa verildiğini; gerek 3194 Sayılı Yasa'nın 18/6 maddesindeki yasal düzenleme, gerekse Bölge Adliye Mahkemesi ve Yargıtay kararlarında da belirtildiği üzere, ismi ve miktarı/oranı ne olursa olsun bir taşınmazdan birden fazla kesinti yapılamayacağından, yapılan ikinci kesintinin kamulaştırmasız el atma niteliğinde olduğunu; bu mağduriyet nedeniyle tazminat ödenmesi gerektiğini ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, şimdilik 50.000-TL tazminatın yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdiği dilekçesinde, davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 24/01/2019 tarihli ve E.2018/619,K.2019/52 sayılı kararı ile, davanın yargı yolu dava şartının mevcut bulunmaması nedeniyle HMK'nun 114/1-b ve 115/2.maddesi gereğince usulden reddine karar vermiştir. Kararın ilgili bölümü şöyledir:

> *"Her ne kadar uyuşmazlık mahkemesi tarafından verilen kararlar olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yoluyla uyuşmazlık mahkemesi önüne götürülen dava dosyaları için verilmiş ise de; uyuşmazlık mahkemesinin aynı iddiaya dayalı dava dosyaları için idari yargı yerinin görevli olduğuna dair karar vermiş olması ve uyuşmazlık mahkemesi kararına konu dava dosyaları açısından mahkemelerince idari yargı yolunun görevli olması nedeniyle görevsizlik kararı verileceği, bu haliyle de aynı sebebe dayalı davalarda uyuşmazlık mahkemesi kararına aksi olarak adli yargı yolunun görevli olduğu kabul edilerek yargılamaya devam edilmesi durumunda aynı sebebe dayalı dava dosyalarının farklı yargı yollarında görülmesi gibi hukuk birliğine ters düşecek bir duruma sebebiyet verilmemesi amacıyla, mahkememizce de uyuşmazlık mahkemesi kararı doğrultusunda usulden red kararı verilmesi yoluna gidilmiştir. Ayrıca yayımlanan uyuşmazlık mahkemesi kararı sonrasında mahkememizce davalı idarenin görev itirazının reddine karar verilmesi halinde idarece olumlu görev uyuşmazlığına gidilmesi ihtimali kuvvetle muhtemel olduğundan usul ekonomisi gereğince de uyuşmazlık mahkemesi kararı doğrultusunda usulden red kararı verilmiştir."*

4. Bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi

27/05/2021 tarihli ve E.2020/562, K.2021/1189 sayılı kararı ile, Mahkeme kararının kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın mahkemesine iadesine kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava, 3194 sayılı Yasanın 18. maddesi uygulaması sonucu fazla kesilen DOP nedeniyle taşınmaz bedelinin tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın idari yargıda bakılması gerektiğinden bahisle yargı yolu bakımından dava dilekçesinin usulden reddine karar verilmiştir.

HGK'nın 17/09/2019 tarih 2019/5-309 Esas, 2019/880 Karar sayılı ilamı ile karar düzeltme aşamasından geçerek kesinleşen 06/11/2018 tarih 2017/5-2019 Esas, 2018/1589 K sayılı ilamı ve Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin yerleşmiş uygulamaları dikkate alındığında, 3194 sayılı İmar Kanununun 18/6. maddesine göre "Herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınamaz." hükmü uyarınca ikinci defa düzenleme ortaklık payı alınması, taşınmazın aynına ilişkin olup kamulaştırmasız el atma niteliğinde olduğundan ve adli yargıda bakılması gerektiğinden, bedele ilişkin değerlendirme de Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre yapılacağından 2942 sayılı Kanunun 37. maddesi uyarınca adli yargı görevli olup, bu dosyaya özgü bir uyuşmazlık mahkemesi kararı da bulunmadığı gözetildiğinde, işin esasına girilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile dava dilekçesinin usulden reddine karar verilmesi, doğru görülmemiştir. "

5 . **Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 23/06/2021 tarihli ve E.2021/337 sayılı Tensip Zaptı(Kaldırma) kararı ile,** Mahkemelerince verilen kararın Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin kararıyla kaldırıldığından da bahisle; *"Kaldırma kararının taraflara tebliğine"* karar vermiştir.

6. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasının örneği birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

7. Danıştay Başsavcısı, 2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un 10.ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. Maddesi hükümlerine yer verdikten sonra; uyuşmazlığın çözümünün idari nitelikteki imar uygulamalarının hukuki denetiminin yapılmasına bağlı olduğu; idarece kamu gücü kullanılarak, tek yanlı biçimde yapılan uygulamalar sonucunda uğranılan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde yer alan "*İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları*" kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği, nitekim Uyuşmazlık Mahkemesinin 22/06/2020 tarihli, E.2020/262, K.2020/395 sayılı kararının da bu yönde olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

8. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

9. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 2981 ve 3194 sayılı Kanun'ların ilgili hükümlerine değindikten sonra; mevzuat ve Uyuşmazlık Mahkemesi kararları dikkate alınarak davaya konu olan olay incelendiğinde, idarece kamu gücü kullanılarak, re'sen ve tek yanlı biçimde tesis edilen uygulama işlemlerinden kaynaklanan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1.b maddesinde yer alan "*İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin kararında da bu tür davaların çözümünde idari yargı yerlerinin görevli olduğunun vurgulandığı gerekçesiyle; Danıştay Başsavcılığının başvurusunun kabulü ile Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerektiği yönünde düşünce bildirmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

10. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

11. İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12. ve 13. maddeleri uyarınca, idari yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan Kanun hükümlerinin gereğidir.

12. Uygulama ve öğretide, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, *"idari işlem";* herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "*idari eylem*" olarak tanımlanmaktadır.

13. 2981 Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun'un *"Tapu verme"* başlıklı 10. maddesinin (b) bendi şöyledir:

" b) Üzerinde imar mevzuatına aykırı olarak toplu binalar inşa edilmiş hisseli veya özel parselasyona dayalı arsa veya arazilerde, kişilerin hisse miktarları ve fiili kullanma durumları dikkate alınarak valilik veya belediyelerin talebi üzerine:

1. Henüz kadastrosu yapılmamış yerlerde, kadastro müdürlüklerince bu Kanunda belirtilen mülkiyet tespitine dair hükümler de uygulanarak,

2. Kadastrosu veya tapulaması tamamlanmış yerlerde ise bu Kanunla verilen yetkiler kadastro müdürlüklerince kullanılarak,

Islah imar planlarının yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın: onayların alınmasına ve ilanların yapılmasına (askı ilanları hariç), komisyonların kurulmasına lüzum kalmaksızın 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri veya 766 sayılı Tapulama Kanunu hükümlerine göre hak sahipleri tespit veya yeniden tayin edilerek adlarına tescil edilir.

Bu tespit sırasında özel parselasyon planında görülen veya hisseli satışlar sonucu fiilen oluşan yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha vs hizmetlere ayrılan yerler ile bunlara ilişkin hisseler bedelsiz olarak resen tapudan terkin; okul, ibadet yeri ve benzer kamu hizmetlerine ayrılan yerler ise, bedelsiz olarak ilgili idareler adına tespit ve tescil edilir.

Hazine, belediye veya il özel idarelerine ait veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa veya arazileri üzerinde yapıldığı tespit edilen gecekondular hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

(Ek : 18/5/1987 - 3366/4 md.) Belediye, hazine, özel idare veya Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ettiği arsa ve araziler üzerine gecekondu yapıldıktan sonra tespit edilerek kira kontratı düzenlenmiş gecekondu hak sahiplerine tapu tahsis belgesi ve tapuları verilir.

Hak sahibi olmadığı halde tapu verilen kişilerin tapuları resen iptal edilir."

14. 3194 sayılı İmar Kanunu'nun; *"Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması"* başlıklı 8. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.

b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgilisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar...

...Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir...

...c) (Ek: 3/7/2005 - 5403/25 md.) Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz.(...) "

15. Aynı Kanun'un davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan "*Arazi ve arsa düzenlemesi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilikçe kullanılır.

Belediyeler veya valiliklerce düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtımı sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin

yüzde kırkını geçemez. (1)

(Değişik üçüncü fıkra: 3/12/2003-5006/1 md.) Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tâbi tutulan yerlerin ihtiyacı olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha, ibadet yeri ve karakol gibi umumî hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz.

Düzenleme ortaklık paylarının toplamı, yukarıdaki fıkrada sözü geçen umumi hizmetler için, yeniden ayrılması gereken yerlerin alanları toplamından az olduğu takdirde, eksik kalan miktar belediye veya valilikçe kamulaştırma yolu ile tamamlanır.

Herhangi bir parselden bir miktar sahanın kamulaştırılmasının gerekmesi halinde düzenleme ortaklık payı, kamulaştırmadan arta kalan saha üzerinden ayrılır.

Bu fıkra hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaz. Ancak, bu hüküm o parselde imar planı ile yeniden bir düzenleme yapılmasına mani teşkil etmez.

Bu düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenleme ortaklık payı alınanlarından, bu düzenleme sebebiyle ayrıca değerlendirme resmi alınmaz.

Üzerinde bina bulunan hisseli parsellerde, şüyulanma sadece zemine ait olup, şüyuun giderilmesinde bina bedeli ayrıca dikkate alınır.

Düzenleme sırasında, plan ve mevzuata göre muhafazasında mahzur bulunmayan bir yapı, ancak bir imar parseli içinde bırakılabilir. Tamamının veya bir kısmının plan ve mevzuat hükümlerine göre muhafazası mümkün görülemeyen yapılar ise, birden fazla imar parseline de rastlayabilir. Hisseli bir veya birkaç parsel üzerinde kalan yapıların bedelleri, ilgili parsel sahiplerince yapı sahibine ödenmedikçe ve aralarında başka bir anlaşma temin edilmedikçe veya şüyuu giderilmedikçe bu yapıların eski sahipleri tarafından kullanılmasına devam olunur.

Bu maddede belirtilen kamu hizmetlerine ayrılan yerlere rastlayan yapılar, belediye veya valilikçe kamulaştırılmadıkça yıktırılamaz.

Düzenlenmiş arsalarda bulunan yapılara, ilgili parsel sahiplerinin muvafakatları olmadığı veya plan ve mevzuat hükümlerine göre mahzur bulunduğu takdirde, küçük ölçüdeki zaruri tamirler dışında ilave, değişiklik ve esaslı tamir izni verilemez. Düzenlemeye tabi tutulması gerektiği halde, bu madde hükümlerinin tatbiki mümkün olmayan hallerde imar planı ve yönetmelik hükümlerine göre müstakil inşaata elverişli olan kadastral parsellere plana göre inşaat ruhsatı verilebilir.

Bu maddenin tatbikinde belediye veya valilik, ödeyecekleri kamulaştırma bedeli yerine ilgililerin muvafakatı halinde kamulaştırılması gereken yerlerine karşılık, plan ve mevzuat hükümlerine göre yapı yapılması mümkün olan belediye veya valiliğe ait sahalardan yer verebilirler.

Veraset yolu ile intikal eden, bu Kanun hükümlerine göre şüyulandırılan Kat Mülkiyeti Kanunu uygulaması, tarım ve hayvancılık, turizm, sanayi ve depolama amacı için yapılan hisselendirmeler ile cebri icra yolu ile satılanlar hariç imar planı olmayan yerlerde her türlü yapılaşma amacıyla arsa ve parselleri hisselere ayıracak özel parselasyon planları, satış vaadi sözleşmeleri yapılamaz."

V. İNCELEME VE GEREKÇE:

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/01/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacıların murisinin hissedar olduğu taşınmazın da bulunduğu alanda, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesine göre yapılan imar uygulamasında, 2981 sayılı Kanun uyarınca alınmış olan düzenleme ortaklık payı dikkate alınmaksızın tekrar düzenleme ortaklık payı alınarak ikinci kez kesinti yapılması nedeniyle taşınmazlara kamulaştırmasız el atıldığından bahisle ve tazminata karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

19. Belediyelerin yukarıda alıntılanan mevzuat hükümleri uyarınca tek yanlı irade açıklaması ile tesis ettiği, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat, düzenleme ortaklık payı alınması gibi bireysel işlemler, idari işlem; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda olduğu program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

20. Dosyanın incelenmesinden, Kayseri İli, Melikgazi İlçesi, Konaklar Mahallesi, 2192 parsel sayılı taşınmazın da bulunduğu alanda 2981 sayılı Kanun'un 10/b maddesi uyarınca yapılan imar uygulaması ile taşınmazdan yol olarak ayrılan bölümden sonra oluşan Yıldırım Beyazıt Mahallesi, 3231 ada, 49 sayılı parselin davacıların murisine tahsis edildiği, daha sonra bölgede 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesi uyarınca tesis edilen parselasyon işlemi sırasında belirlenen düzenleme ortaklık payının alınmasından sonra oluşan 12238 ada, 2 parsel ve 12242 ada, 1 parsel sayılı taşınmazlardan pay tahsis edildiği, davacılar tarafından kök parselde 2981 sayılı Kanun uyarınca kesinti yapıldıktan sonra ikinci kez kesinti yapılamayacağından bahisle, kamulaştırmasız el atma nedeniyle tazminat istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, davalı idare tarafından ise, 2981 sayılı Kanun'un 10/b maddesinin uygulanması nedeniyle yapılan yol payı kesintilerinin eklenerek düzenleme yapıldığı, 3194 sayılı Kanun uyarınca alınan düzenleme ortaklık payının mükerrer olmadığının savunulduğu anlaşılmıştır.

21. Bu durumda, idarece tesis edilen parselasyon işlemi sonucu alınan düzenleme ortaklık payı nedeniyle uğranıldığı öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan ve idarece kamu gücü kullanılarak, resen ve tek yanlı biçimde tesis edilen imar uygulama işlemlerinden kaynaklanan zararın tazminine ilişkin bulunan davanın; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde yer alan *"İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında imar mevzuatı hükümleri çerçevesinde idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Danıştay Başsavcısının başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2021 tarihli ve E.2021/337 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 23/06/2021 tarihli ve E.2021/337 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

31/01/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN